

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 8C/114/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812205367
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2014:5812205367.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom, v právnej veci žalobkyne: H. X. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. V. č. XXX, v konaní právne zastúpená U. kancelária Beňová, s.r.o., so sídlom Bratislava, Blumentálska 8, IČO: 47 232 366, proti žalovaným: 1/ Y. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. V. č. XXX, 2/ Q. V., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., J. XX, obaja v konaní zastúpení JUDr. Vasilom Papiakom, Dolný Kubín, ul. Alej Slobody 1882/30, o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Darovacia zmluva datovaná dňom XX.XX.XXXX medzi Y. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. V. č. XXX, PSČ: XXX XX ako darcom a Q. V., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. č. XX, Y. ako obdarovanou, predmetom ktorej je darovanie nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území R. V. zapísaných W. katastra K. na liste vlastníctva č. XXX ako parcela registra „C“ parc. č. XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 872 m², ako stavba rodinný dom so súpisným číslom XXX postavená na parcele registra „C“ parc. č. XXXX, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1 k celku, je neplatná.

II. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyňu trovy konania vo výške 99,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 338,29 Eur a to ich zaplatením k rukám právnej zástupkyne žalobkyne Advokátska kancelária Beňová, s.r.o., so sídlom Blumentálska 8, Bratislava, IČO: 47 232 366, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Podanou žalobou po jej upresnení žiadala žalobkyňa určiť, že darovacia zmluva datovaná dňom 13.06.2012 medzi žalovaným 1/ ako darcom a žalovanou 2/ ako obdarovanou, predmetom ktorej je darovanie nehnuteľností v k.ú. R. V. vedených na LV č. XXX ako parc. registra „C“ parc. č. XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 872 m² a stavba rodinného domu súp. č. XXX postavená na parc. registra „C“ parc. č. XXXX, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1 k celku, je neplatná. Žalobu zdôvodnila tým, že darovacia zmluva uzavretá medzi jej manželom žalovaným 1/ a jeho milenkou žalovanou 2/, kvôli ktorej opustil rodinu je neplatná nielen pre rozpor s dobrými mravmi ale aj preto, že žalovaný 1/ jej svoj podiel vopred neponúkol, čím porušil jej predkupné právo. Tvrdila tiež, že žalovaný 1/ sa správal k nej a k ich spoločným deťom v rozpore s dobrými mravmi a tak ho podľa § 630 Občianskeho zákonníka ešte pred uzavretím spornej zmluvy písomne vyzvala na vrátenie podielu, ktorý mu darovala v roku 2006. Žalovaný 1/ preto nemohol darovať žalovanej 2/ spoluvlastnícky podiel, ktorý mu už v čase prevodu nepatrilo.

Tunajší súd rozsudkom zo dňa 09.01.2013, č.k. 8C/114/2012-63 žalobu zamietol. Vychádzal z toho, že pokiaľ sa žalobkyňa z rovnakých dôvodov domáha druhou žalobou v konaní tunajšieho súdu sp.

zn. 3C/50/2012 určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ktorých polovica bola predmetom darovacej zmluvy zo dňa 13.06.2012, nemá naliehavý právny záujem na určení jej neplatnosti.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením zo dňa 25.02.2014, č.k. 5Co/314/2013-80 zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie konštatujúc, že bez ohľadu na stav prebiehajúceho konania sp. zn. 3C/50/2012 má žalobkyňa naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti spornej darovacej zmluvy, ktoré má význam vo vzťahu k prerušenému katastrálnemu konaniu o vklade vlastníckeho práva z darovacej zmluvy v prospech žalovanej 2/.

V ďalšom konaní bol teda tunajší súd podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku viazaný právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v otázke naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, keďže vkladové konanie sp. zn. V1374/12, ktorého predmetom je vklad vlastníckeho práva zo spornej darovacej zmluvy je stále prerušené, čím je právne postavenie žalobkyne v tejto situácii neistým.

Ako už uviedol tunajší súd v prvom svojom rozsudku, žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení potvrdil, že dlhodobo minimálne od júla roku 2011 počas toho ako boli so žalobkyňou manželmi, žil so žalovanou 2/ ako svojou družkou a blízkou osobou v spoločnej domácnosti. Napadnutou darovacou zmluvou iba realizoval svoje právo a mohol so svojim podielom disponovať bez toho, aby ho musel najskôr ponúknuť žalobkyňi. Polovicu nehnuteľností na neho žalobkyňa previedla z dôvodu, že vykonal ich podstatné zhodnotenie zo svojich výlučných prostriedkov. Popieral, že by porušil dobré mravy hrubým spôsobom v dôsledku čoho by sa žalobkyňa mohla domáhať vrátenia daru.

Žalovaná 2/ prostredníctvom zástupcu žiadala žalobu zamietnuť v podstate z rovnakých dôvodov ako žalovaný 1/.

Z darovacej zmluvy datovanej dňom 13.06.2012 súd zistil, že žalovaný 1/ daroval svoju polovicu nehnuteľností vedených na LV č. XXX k.ú. R. V. . žalovanej 2/ ako obdarovanej, pričom podľa obsahu spisu Správy katastra K. sp. zn. V XXXX/XX bolo vkladové konanie rozhodnutím zo dňa 05.09.2012 prerušené z dôvodu tohto súdneho konania.

Podľa výpovede žalobkyne, ktorú nespochybňoval ani žalovaný 1/ vo svojej účastníckej výpovedi, v prípade rodinného domu s pozemkom, ktorý bol predmetom napadnutej darovacej zmluvy išlo o rodičovský dom žalobkyne, ktorý nadobudla ešte pred uzavretím manželstva so žalovaným 1/. Polovicu mu potom darovala z lásky v presvedčení, že v ňom budú žiť do konca života a vychovávať tam spoločné deti. Z výpovede žalobkyne i žalovaného 1/ ďalej nesporne vyplynulo, že dom si ako manželia počas manželstva a čiastočne i pred uzavretím manželstva spoločne zrekonštruovali a aj keď vypovedali rozdielne o tom, rodina ktorého z nich k rekonštrukcii prispela viac, nepochybne si rodinný dom prerábali za účelom budúceho spolužitia. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že ich manželstvo uzavreté v roku 2003 bolo do určitého času v podstate štandardné. Žalovaný 1/ síce vyslovil viaceré výhrady k jeho priebehu, no faktom je, že ešte počas manželského zväzku so žalobkyňou si našiel mimomanželskú známosť v osobe žalovanej 2/, ktorú spočiatku pred žalobkyňou vydával iba za známosť pracovného charakteru a ku ktorej sa žalobkyňi priznal bezprostredne po pôrode ich druhého syna v septembri roku 2010. Táto mimomanželská známosť žalovaného 1/ potom vyústila do rozvodu manželstva so žalobkyňou v roku 2012.

Pokiaľ za týchto okolností žalovaný 1/ obdaroval žalovanú 2/ polovicou domovej nehnuteľnosti, konal podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi. Preto je darovacia zmluva datovaná dňom 13.06.2012 neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ktorý určuje, že je neplatným právnym úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Aj keď Občiansky zákonník nevymedzuje obsah slovného spojenia „dobré mravy“, opierajúc sa o doterajšie vymedzenie dobrých mravov právnou teóriou i súdnou praxou možno zhrnúť, že za dobré mravy treba považovať spoločensky všeobecne uznávané nepísané pravidlá morálky a slušnosti v medziľudských

vzťahoch. Právny úkon, ktorý je v rozpore s týmito zásadami je potom podľa § 39 Občianskeho zákonníka postihovaný absolútnou neplatnosťou, ktorá nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona. Na absolútne neplatný právny úkon sa hľadí akoby nebol urobený a na absolútnu neplatnosť prihliada súd ex off. Rozpor darovacej zmluvy s dobrými mravmi spočíva konkrétne v tom, že žalovaný 1/ bol v čase darovania stále manželom žalobkyne. Žalovaná 2/ bola pritom osobou, kvôli ktorej žalovaný 1/ opustil svoju manželku a dve maloleté deti. Žalovanej 2/ dal polovicu domovej nehnuteľnosti, ktorú získal od žalobkyne ako svojej manželky. Táto ho obdarovala vo viere, že v spoločnej nehnuteľnosti budú ako manželia žiť a vychovávať spoločné deti. Jednalo sa súčasne o domovú nehnuteľnosť, ktorú mala žalobkyňa ešte po svojich rodičoch a ktorá aj v čase obdarovania žalovanej 2/ slúžila na uspokojovanie bytových potrieb žalobkyne a maloletých detí pochádzajúcich z manželstva so žalovaným 1/. Vo vzájomnom súhrne uvedených skutočností je potom spoločensky neakceptovateľné a nemorálne, aby žalovaný 1/ poskytol žalovanej 2/ takýto dar. Žalovaný 1/ síce obhajoval darovanie polovice domu žalovanej 2/ tým, že dom má dve bytové jednotky a nemali kde bývať, no súd považuje za nemorálne, aby žalobkyňa bola nútená obývať jeden rodinný dom so žalovanou 2/, ktorá zapríčinila odchod žalovaného 1/ od manželky a maloletých detí. V konečnom dôsledku sama žalovaná 2/ pred súdom potvrdila, že v tom čase so svojim vtedajším manželom mali rodinný dom aj jednoizbový byt a teda bytovú otázku mohli so žalovaným 1/ vyriešiť aj iným spôsobom.

Z uvedených dôvodov súd určil, že darovacia zmluva datovaná dňom 13.06.2012 je neplatnou, pričom vzhľadom na zistený stav veci bolo nadbytočné dopĺňať dokazovanie vypočítaním žalovaným 1/ navrhnutých svedkov ohľadne spôsobu a rozsahu rekonštrukcie domovej nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom darovacej zmluvy. Takisto bolo bezpredmetným zaoberať sa otázkou porušenia predkupného práva žalobkyne či tým, že žalobkyňa žalovaného 1/ písomne požiadala podľa § 630 Občianskeho zákonníka ešte pred uzavretím darovacej zmluvy so žalovanou 2/ o vrátenie podielu, pretože už bola preukázaná absolútna neplatnosť spornej darovacej zmluvy kvôli jej nesúladu s dobrými mravmi. A len záverom sa dodáva, že z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že potom ako bol vyhlásený rozsudok v tejto veci, bolo v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 3C/50/2012 právoplatne určené, že žalobkyňa je v celosti vlastníčkou rodinného domu súp. č. 224 a pozemku parc. č. XXXX, ktoré sú vedené na LV č. XXX k.ú. R. V..

O trovách konania súd rozhodol vzhľadom na úspech žalobkyne podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Náhrada riadne uplatnených a účelne vynaložených trov konania žalobkyne pozostáva z náhrady trov konania za súdny poplatok za žalobný návrh vo výške 99,50 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 338,29 Eur. Súd pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vychádzal z § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v platnom znení (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorého základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. V prejednávanej veci bola totiž predmetom konania určovací žaloba, v ktorom konaní sa na rozdiel od prv platnej vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov č. 163/2002 Z. z. (§ 13 ods. 1 a 7) sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určuje podľa § 11 ods. 1 písm. a), pretože hodnotu veci (v ponímaní predmetu konania) nemožno odvodzovať od hodnoty samotnej veci, ktorej sa určovací návrh týka. Aj žalobkyňou označené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo/4/2008 sa vzťahuje na právnu úpravu vo vyhláške č. 163/2002 Z.z., pričom súd poukazuje na použiteľnú judikatúru Najvyššieho súdu SR napr. sp. zn. 1 MObd V 17/2006 (publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov pod č. 63/2008), kde predmetom konania síce bolo určenie pravosti pohľadávky v súvislosti s konkurzným konaním, avšak najvyšší súd konštatoval, že aj takáto žaloba je žalobou o určenie podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku a preto pri posudzovaní náhrady trov konania úspešnému účastníkovi platí, že výška tarifnej odmeny jeho advokáta sa určuje podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (v znení účinnom do 01.06.2009) ako v spore s neoceniteľnou hodnotou veci. Napokon v konaniach o určenie či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, sa aj súdny poplatok vyrubuje pevnou sadzbou (položka 1 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov) ako predmet konania neoceniteľný peniazmi bez ohľadu na hodnotu veci, ku ktorej sa právo či právny vzťah viaže. Náhradu trov právneho zastúpenia súd priznal za nasledovné úkony právnej pomoci:

- príprava a prevzatie zastúpenia dňa 20.08.2012 v sume 58,69 Eur + režijný paušál 7,63 Eur,

- podanie žaloby dňa 21.08.2012 v sume 58,69 Eur + režijný paušál 7,63 Eur,
- zastupovanie na pojednávaní dňa 09.01.2013 v sume 60,07 Eur + režijný paušál 7,81 Eur,
- odvolanie zo dňa 04.06.2013 v sume 60,07 Eur + režijný paušál 7,81 Eur,
- zastupovanie na pojednávaní dňa 02.06.2014 v sume 61,85 Eur + režijný paušál 8,04 Eur,

čo spolu predstavuje 338,29 Eur. Súd nepriznal žalobkyni uplatnené náhrady za cesty právnej zástupkyne na pojednávania v dňoch 09.01.2013 a 02.06.2014 a s nimi súvisiacu náhradu za stratu času, nakoľko prostriedky vynaložené na presun advokáta z Bratislavy do Námestova a späť v situácii kedy v mieste prebiehajúceho súdneho konania a blízkom okolí pôsobí množstvo advokátov, nie sú účelne vynaloženými nákladmi na uplatňovanie práva tak ako to má na mysli ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobkyňa si zvolila na svoje právne zastúpenie advokáta v podstate z opačného konca republiky a preto si musí trovy s tým spojené znášať zo svojho. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. sú žalovaní 1/ a 2/ povinní zaplatiť prisúdenú náhradu trov na účet právnej zástupkyne žalobkyne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.